

Rendőrök osztották ki a hatodik városi kifőzőben a Szilléri-sugárúti rendőrlaktanyában az ebédet; itt voltak a legkevesebben, mintegy ötvenen.

\*

Csináljunk egy kis számítást. A város egy adagért, — a beszolgáltatott utalvány ellenében — negyven fillért térít meg. Körülbelül hatszáz ingyen ebéd kerül szétosztásra, tehát a kifőzők naponta kétszáznegyven koronába kerülnek. Március tizenötödikéig kilencven nap van, kiad tehát a hatóság összesen huszonegyezerhatszáz koronát.

Negyvenezer koronába kerülne, ha ezere emelnék az adagok számát és jutna mindenkinek aki kér.

## A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.) A képviselőház csütörtöki ülését délelőtt fél tizenegy órakor nyitotta meg Beöthy Pál elnök. Harmadszori olvasásban elfogadták a közszolgálati alkalmazottak hábirus segélyéről és a kivételes intézkedések módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Ezután áttért a Ház az árdrágitó visszaélésekről szóló törvényjavaslat tárgyalására, amelyet Niemesny Mihály előadó ismertett és elfogadásra ajánlott.

Báró Ghillány Imre földmívelésügyi miniszter az indemnitás vitájában elhangzott közlésekre kíván reflektálni. Mindenekelőtt megcáfolja azt a tévhitet, mintha a kormányrendeletek a rekvirálást másra, mint a hatóságokra bízták volna. A közigazgatási tisztviselők mellé erre a nagyon felelősségteljes munkára a kereskedelem köréből segéderőket rendeltek, még pedig olyanokat, akikért Magyarország tizen-nyolc legnagyobb cégének központi irodája erkölcsi és anyagi felelősséget vállalt. Rakovszky a vetőmag kérdéséről szólva, fel-  
említette, hogy a vetőmagkészlet elosztásában a bankoknak is volt szerepük.

Kijelenti, hogy ezt a mezőgazdák szervezetei végezték és ebben a bankoknak semmi szerepük sem volt. Ugyancsak Rakovszky említette fel, hogy a budapesti rendőrség, amikor a zsirkészleteket felkutatta, nagyobb mennyiséget talált a Hitelbanknál. Eszeágában sincsen, hogy a bankokat védje, de konstatálni kell, hogy a budapesti rendőrség jelentése szerint igen kevés készletet talált a fővárosban, a Hitelbanknál azonban egyáltalában semmi készletet sem talált.

Felhozták azt is, hogy a babbeszerzésnél igen nagy províziót számított magának a Haditermény. Visszaélésről itten szó nincsen, de tudnia kell, hogy a bab 20—25 kilós tételekből kerül, és míg a termelőktől a közvetítőkön át a raktárakba szállítják és onnan feljön Budapestre a fogyasztópiacra, ezalatt igen nagy költséggel terhelődik meg. Miután a kormány látta, hogy a Hitelbanknál és a bizományosoknál az engedélyezett jutalék mellett nem jön elég bab forgalomba, akkor felemelte a Haditermény Részvénytársaság jutalékát oly összeg erejéig, amely a gyűjtőforgalom és a fuvar költségeit fedezi.

Felemlítették még azt is, hogy a gabonavámokat későn függesztette fel a kormány. Azt bizonyítja, hogy nem ez a késedelem okozta a gabonaforgalom elmaradását, hanem más, a kormány hatáskörén kívül álló események. Amikor megjelent a függesztési rendelet, másnap Románia kiadta a gabonakiviteli tilalmat.

Az 1914-iki termésbecslésnél tulajdonképpen csak a cséplésnél volt tévedés. Amikor a múlt év novemberében a maximális árakat megállapították, az áru egyszerre eltűnt és voltak helyek, ahol csakugyan élelmezési zavarok mutatkoztak.

Erre januárban a kormány elrendelte az országos gazdasági bizottságok részére az összes kalászos termények zár alá vételét. Ha voltak bajok, annak kell tulajdonítani, hogy a hatóságok, amelyek valóban emberfeletti munkát végeztek, olyan területen mozogtak, ahol teljesen járatlanok. A mi az idej termést illeti, a kilátások kedvezőbbek voltak, mint tavaly, de azért a kormány rendeletileg zár alá helyezte az összes hüvelyeseket és gabonaneműeket. A kormány bevásárlási engedélyeket biztosított az ország különböző helyein. A zár alá vétel ugyyszólván teljesen azonos a rekvirálással.

A rövid bevásárlási határidő letelte után csak a Haditermény Részvénytársaságnak, vagyis az államnak volt joga vásárolni és ezzel gabonamonopóliumot létesítettünk. — Ebbe az állami intézménybe mindazokat a köröket be akartuk vonni, amelyeknek a közreműködése biztosította az eredményt.

A belügyminiszter már a háború legelején rendeletet adott ki az ártulkövetelők ellen és hogy a hatóságok nem járhattak el teljes eredménnyel, annak az az oka, hogy a magyar ember nem szeret vádaskodni. A miniszter ezután Sztérenyivel polemizál és kifejti, hogy minden nap fokozatosan termelt árut nem lehet maximálni. A kormány minden lehető elkövetett, hogy a tejtermést fokozza, és ezért pl. a takarmányneműket a Korpaközpontban összpontosította.

Meggyőződése, hogy ha azt akarjuk, hogy tej egyáltalában ne legyen, akkor maximálni kell a tej árárt. Alkalma volt egy nagy tejgazdaság minden apró részletébe betekinteni és meggyőződött arról, hogy a tejgazdaság vezetőségének minden fáradozása ellenére a tejgazdaság oda jutott, hogy tejtermelésük a rendes produktum egyharmadára csökkent, költségei pedig a kétszeresére emelkedtek. A mi az egyes rendeletek kibocsátását illeti, Ausztriával szemben mindig előljártunk, így pl. a gabonarekquirálásról szóló rendelet nálunk januárban, Ausztriában februárban, a termés zár alá vételéről szóló rendelet nálunk júniusban, Ausztriában júliusban, végül a szesztermelésről szóló rendelet nálunk augusztusban, Ausztriában pedig szeptemberben jelent meg.

Kérdezik, hogy miért nem nagyobb a drágaság Németországban? Összehasonlító táblázatot olvas fel, amelyből kiderül, hogy a szalonna, sertéshús, továbbá a tojás és a

burgonya ára nálunk alacsonyabb, mint Berlinben.

Németországban a hús azért olcsóbb, mert ott nagy a takarmányhiány s oly nagy a marha-állomány, hogy kénytelenek voltak a marha-állomány nagy részét feldolgozni. Bizonyos tekintetben túlzottak az állítások. Csak magas árakkal lehet a produkciót emelni, ez a háborúval okvetlenül együtt jár.

A mi viszonyaink igazságos elbírálásánál tekintetbe kell venni a németek nagy-szerű fegyelmezettségét és azt, hogy a német szervező tehetség. A mi közigazgatási személynzetünk ezzel szemben inkább jogilag képzett. Hibák fordultak elő, ezért mindnyájan felelősek vagyunk, én is, — ugymond a miniszter — és ezért vállalom is a bírálatot minden téren.

Csermák Ernő a függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy elfogadja a törvényjavaslatot. Kissé későn jött a javaslat, mert már előbb kellett volna gondoskodni azok megbüntetéséről, akik a háborút jogtalan nyereszkesedésre használják fel.

Sághy Gyula a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja, bár helyénvaló lett volna még szigorúbb intézkedéseket létesíteni. A magyar sajtó igen fontos eredményeket ért el az egyes esetek költésével. A bűnösök közül legtöbbször jobban félnek a sajtótól, mint a törvénytől.

Rakovszky István is elfogadja a törvényjavaslatot, habár várákozásainak nem egészen felel meg. A javaslatban foglalt törvény a kisembereket ugyan meg fogja büntetni, de azokat, akik az árdrágitás tulajdonképeni előidézői, ezentúl is büntetlenek lesznek. A napokban ankét volt a kereskedelmi miniszteriumban a Hitelbank, a Haditermény Részvénytársaság és egy pár érdekkör bevonásával, csak épen a mezőgazdaság és a fogyasztó közönség képviselőit nem hívták meg.

A Haditermény Részvénytársaság nem felel meg kötelességének, kötéseit nem bonyolítja le, úgy hogy nem egy város szenved majdnem inséget ennek következtében.

Lesz alkalom a kormány jelentése kapcsán foglalkozni a Haditermény Részvénytársaság működésével, továbbá a Hitelbank és egyéb árdrágitó intézmények szereplésével. Itt csak felhívást akart az ország színe előtt intézni a kereskedelmi miniszterhez, nehogy a kereskedelmi kormány aztán szemrehányást tegyen és azt mondhasa hogy el-késtek ezzel a figyelemzetetéssel. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Vázsonyi Vilmos: Nálunk a katonai hatóságok is hozzájárultak az árdrágitáshoz. Németországban törvény van arról, hogy a háború alatt a német Generalkommandók a maguk területén maximális árakat állapíthatnak meg a legszükségesebb élelmiszereket illetőleg. Nálunk a katonai hatóságok a maguk szervezetlenségében beszerzéseik útján hozzájárultak a drágasághoz. Párhuzamot von a Németországban és nálunk életbe léptetett rendelkezések között melyek az elsőrendű élelmicikkekre vonatkoznak. Nálunk legelőször volt élelmiszeruzsora és mégis nálunk késték el elginkább az erről szóló törvénnyel. Akkor is, amikor a törvényt csinálták, a kormány házi törvénytudok által készíttette el az uzsora elleni törvényt.

Polónyi Géza közbeszól: Ezt a beszédet tíz hónappal ezelőtt kellett volna elmondani a Városházán.

Vázsonyi Vilmos: Én nem ismerem semmiféle különbséget uzsora között, sem zsidó

**Gyermekek**

legjobb  
szórakoztatója

**a kívágósképek.**

Várak, hadihajók, katonák,  
házak, állatok legmoder-  
nebb kivitelben kaphatók

Várnay L. könyvkereskedésében  
L. SZEGED, Mátyás-utca 9. sz.